

داوران جشنواره هنرهای شهری از ضعف وقوت‌های آثار بخش المان‌های نوری امسال می‌گویند

ضعف آثار در پیوند میان هنر و فناوری

شکیبا افخمی راد

گزارش روز

آثار و المان‌های نوری به واسطه جذابیت‌های بصری و ظرفیتی که در ادغام و به‌کارگیری عناصر مختلف هنرهای تجسمی و سمعی و بصری دارند، می‌توانند به زیباسازی فضای شهر بسیار کمک کنند. ازاین رو، جشنواره هنرهای شهری مشهد از سال گذشته بخشی را به صورت ویژه به آثار و المان‌های نوری اختصاص داده‌است؛ بخشی که در فراخوان امسال بر خلق آثار خلاقانه و تعاملی و ارائه طرح‌های هویت‌محور با بزرگ‌نمایی متناسب با فضای شهری تأکید کرده است. پویا مجرّدی، محمدتقی باقری و محراب اسدخانی، سه داور بخش آثار و المان‌های نوری، در گفت‌وگو با ما درباره روند داوری و کیفیت طرح‌های رسیده به جشنواره هنر شهری نوروز ۱۴۰۳ توضیحات بیشتری ارائه کرده‌اند که در ادامه پیش‌روی شماس‌ت.

● حضور شرکت‌کنندگانی از سراسر ایران

پویا مجرّدی، فعال حوزه روشنائی و نورپردازی، با اشاره به استقبال هنرمندان از فراخوان بخش آثار نوری، می‌گوید: این بخش سال گذشته موفق بود و بسیار خوب دیده شد. ازاین رو، امسال علاوه بر هنرمندان مشهدی، هنرمندانی از سراسر کشور برای حضور در جشنواره پیش قدم شدند و آثاری پخته‌تر و تعاملی‌تر ارائه کردند.

او ادامه می‌دهد: ضعف آثار امسال بیشتر در حوزه بهره‌گیری از فناوری بوده است. ازاین رو، صاحبان تجربه در حوزه فناوری به هنرمندان کمک کرده‌اند تا طرح‌هایشان را ارتقا دهند. مجرّدی اضافه‌شدن بخش آثار نوری را اتفاقی مثبت در جشنواره هنرهای شهری مشهد می‌داند و می‌گوید: پارسال با زخورد‌های خوبی از مردم گرفتیم و شبی حدود ۵ هزار بازدیدکننده در بوستان کوهسنگی داشتیم که همگی از این بخش راضی بودند. من فکر می‌کنم اگر جشنواره تداوم داشته باشد، در سال‌های آینده اتفاقات بهتری هم رخ خواهد داد.

این فعال حوزه نورپردازی و روشنائی درباره تجمیع آثار نوری در بوستان کوهسنگی که امسال هم قرار است اتفاق بیفتد، یادآور می‌شود: براساس مطالعات ما، زمانی که آثار در یک منطقه و در کنار هم نصب می‌شوند، بهتر دیده می‌شوند و مردم نیز بآنها بهتر ارتباط برقرار می‌کنند. البته اگر بودجه ما بیشتر بود، احتمال داشت فضای زیرپوششمان هم افزایش پیدا کند، اما الان باتوجه به بودجه، امکانات و تجهیزات و زیرساختی که در اختیار داریم، بوستان کوهسنگی را برای جانمایی آثار نوری انتخاب کرده‌ایم.

او با اشاره به اینکه شرکت‌کنندگان در بخش آثار نوری به موضوعاتی مانند شهر مشهد، نوروز، امام رضا(ع) و ماه مبارک رمضان پرداخته‌اند، افزود: امسال در جشنواره نوری، عرصه فناوری هم تدارک دیده شده است که آثارش ارتباطی با مسائل فرهنگی ندارد و فقط به واسطه استفاده از فناوری جذاب هستند. همچنین، باتوجه به استقبال کودکان از جشنواره

سال گذشته، امسال بخشی مختص آن‌ها طراحی شده است که بازی‌های متنوعی دارد.

مجرّدی که به عنوان دبیر علمی بخش آثار نوری نیز معرفی شده است، درباره دیگر برنامه‌های این بخش توضیح می‌دهد: ما یک فضای تعاملی گفت‌وگو محور هم در کوهسنگی تدارک دیده‌ایم که قرار است هر شب آنجا نمایش و پرفرمنس اجرا شود. سناریو این نمایش‌ها براساس تکنیک‌ها و اتفاقات نوری نوشته شده است.

به‌گفته او، المان‌های بخش نوری موقت هستند و به مدت سی روز در بوستان کوهسنگی جانمایی می‌شوند، اما ممکن است در آینده شهرداری تصمیم بگیرد آن‌ها را در مکانی دیگر استفاده کند. دبیر علمی بخش نوری جشنواره هنرهای شهری برای بهبود کیفیت آثار این بخش، پیشنهاد می‌دهد: اگر بتوانیم در فضای رسانه‌ای جشنواره را به خوبی تبلیغ و معرفی کنیم، حتما سال آینده شاهد حضور شرکت‌کنندگان بیشتری در جشنواره خواهیم بود و خروجی بهتری خواهیم داشت.

مجرّدی همچنین از مدیران شهرداری درخواست می‌کند که دست هنرمندان را از لحاظ مالی خالی نگذارند و به موقع مبالغ قراردادشان را پرداخت کنند.

● برخی آثار اجرashدن نبوده

محراب اسدخانی، هنرمند هنرهای تجسمی و استاد دانشگاه، برخلاف دو داور دیگر، کیفیت آثار بخش نوری را رضایت‌بخش نمی‌داند. او درباره علت این بی‌کیفیت بودن نیز بیان می‌کند: در آثار پیوند درستی میان خلاقیت و فناوری شکل نگرفته بود، یعنی عده‌ای از شرکت‌کنندگان فقط تکنیسین بودند و خلاقیتی نداشتند و عده‌ای دیگر خلاق بودند، اما با تکنیک‌های فنی آشنا نبودند. در نتیجه، بیشتر آثار جشنواره یا اجرashدن نبوده یا رویکرد تازه‌ای نداشتند.

او از کپی بودن بسیاری از آثار به عنوان ضعف دیگر بخش المان‌های نوری یاد می‌کند و می‌گوید: بسیاری

عکس: نینا خاتون‌زاده-مهراز

از آثار کپی نمونه‌های خارجی بودند که با فرهنگ کشور ما تناسبی نداشتند و نمی‌شد آن‌ها را در شهر اجرا کرد.

این هنرمند درباره آثاری که قابلیت اجرا نداشته‌اند نیز توضیح می‌دهد: برخی طرح‌ها یا عکس اینترنتی بودند یا با هوش مصنوعی پیاده‌سازی شده بودند. این اتفاق به ما نشان می‌داد ارائه‌کننده طرح هیچ آگاهی فنی از آن ندارد و حتی نمی‌تواند ایده خودش را به تصویر بکشد.

به نظر اسدخانی، شرکت‌کنندگان این رویداد در کنار ایده‌ای که ارائه می‌کنند، باید نقشه راه اجرایی آن را هم بیان کنند.

او همچنین نورپردازی را فرایندی تکنیکی و تخصصی می‌داند و می‌گوید: در بخش المان‌های نوری هر فردی که از سواد بصری خوبی برخوردار و در رشته‌های گوناگون تجسمی فعال باشد، می‌تواند یک اثر حجمی ارائه کند؛ ولی بخش نور به این صورت نیست و افراد باید در کنار سواد بصری، از یک تفکر تکنیکی و فنی هم بهره‌مند باشند.

به نظر مجرّدی، در بخش گرافیکست‌ها به دلیل اینکه کمی با فناوری سروکار دارند، نسبت به هنرمندان رشته‌های دیگر، راحت‌تر می‌توانند در حوزه نورپردازی فعالیت کنند.

اسدخانی باور دارد که انتشار فراخوان در بخش نوری نتایج خوبی در پی نخواهد داشت، مگر اینکه فراخوان بلندمدت و به صورت محدود برای افرادی که صلاحیتشان اثبات شده است، منتشر شود. این داور ادامه می‌دهد: هنرمندان حرفه‌ای معمولاً در مسابقه‌ای که ممکن است هیچ آورده مالی برایشان نداشته باشد، شرکت نمی‌کنند. متولیان باید از این افراد دعوت کنند و دست‌کم هزینه‌ای در اختیارشان قرار دهند تا آثاری با کیفیت برای جشنواره تولید شود. اسدخانی همچنین درباره پیامدهای منفی که آثار نوری می‌تواند برای محیط زیست و شهرداری‌ها داشته باشد، می‌گوید: مدیران برای جانمایی المان‌های نوری در پارک یا سطح شهر باید مسائل زیست محیطی را در نظر بگیرند؛ چون این آثار اگر درست جانمایی نشوند، می‌توانند به پرندگان یا گیاهان آسیب برزنند و حتی ممکن است در شهر مشکلات ترافیکی ایجاد و حواس

بهترین بدترین‌ها

نگاهی به فیلم «هتل»، پَر مخاطب‌ترین اثر این روز‌های سینما

قصه، به هیچ وجه پذیرفتنی نیست. اگر از محتوای فرهنگی این فیلم بگذریم، «هتل» با فیلم‌نامه سرچال و خوش ریتمش یکی از بهترین فیلم‌های کمدی سازفروش در سال‌های گذشته لقب می‌گیرد. امیربرادران که نویسنده‌ای کارکنده است و بیشتر آثارش با مخاطب ارتباط برقرار می‌کنند، این بار توانسته‌است با نگارش متن «هتل»، به اتفاق مصطفی زندی و پیمان جزینی مخاطبان را پای پرده نقره‌ای میخکوب کند. به جرئت می‌توان گفت که از زمان ورود شخصیت‌های اصلی به جزیره کیش، فیلم حتی یک دقیقه هم از ریتم نمی‌افتد و می‌تواند مخاطبانش را بی‌وقفه بخنداند. جالب اینکه این خنده‌داربودن «هتل»، کمتر مبتنی بر شوخی‌های کلامی است و بیشتر براساس موقعیت‌ها شکل می‌گیرد.

مهم‌ترین نقطه قوت فیلم نامه «هتل» این است که به جای تمرکزکردن روی شوخی‌های نامتعارف کلامی، پرداختن به نوستالژی و طراحی شخصیت‌های

می‌برد. بازیگران مرد فیلم شمایل همیشگی شان را تکرار کرده‌اند، به ویژه پژمان جمشیدی که تعداد بازی‌هایش در آثار شانه تخم مرغی از حد گذشته است و به نظر می‌رسد چیز تازه‌ای در کمدی برای عرضه کردن ندارد. غلامرضا نیکخواه نیز همان شخصیت همیشگی است که این بار با سیبل جلو دوربین رفته است و خودش را تکرار می‌کند. تنها بازیگر متوسط «هتل» محسن کیایی است که پس از کاهش وزن، این بار در نقش مردی خیانت‌کار و ترسو، اجرای گرمی را به نمایش می‌گذارد. در میان بازیگران زن، ریمارامین فرومه‌لقا باقری سعی می‌کنند با اتکا به تجربه خودشان، نقش هارازنگ آمیزی کنند؛ اما چندان توفیقی در این امر پیدا نمی‌کنند. صدف اسپهبدی، هنرپیشه پرامیدی که با فیلم «علفزار» مورد توجه مردم و منتقدان قرار گرفته بود، در «هتل» اجرای باورپذیر و راحت دارد، اما همین انتخاب کافی است که ادامه مسیرش زیر سؤال برود، چون نشانی از آن بازیگر توانا و خلاق در اجرای نقش سهیلا دیده نمی‌شود. بدترین انتخاب‌های بازیگری این فیلم اما به دو بازیگر زن تازه‌کار برمی‌گردد که اجراهایی کاملاً ناهماهنگ و نامشخص می‌گذارند. مریم وحیدزاده در نقش مهتاب و فرزانه قاسم‌زاده در نقش آرزو، بازیگران پردیالوگ فیلم هستند. امانه‌تهاد در قواره سینما ظاهر نشده‌اند، بلکه حتی برای بازی در یک فیلم زرد هم مناسب به نظر نمی‌رسند. شاید اگر «هتل» با گروه بازیگری کامل، متشکل از هنرپیشه‌های کارکنده و محبوب‌تر در عرصه کمدی جلو دوربین می‌رفت، امروز می‌توانست همه رکورد‌های سینمای ایران را جابه‌جا کند. این وضعیت گروه بازیگران را مقایسه کنید با «هزارپا» که با اجراهای خلاقانه و طرافت‌نهفته در کار، هنرپیشه‌های ماهری مانند رضا عطاران، جواد عزتی و مهران احمدی، چطور در زمان خودش به پر فروش‌ترین فیلم ایرانی تبدیل شد.

چارسوق هنر

سریال طنز «ماه‌عسل» ساخته می‌شود

مرتضی رزاق کریمی از تهیه‌کنندگی سریال طنز «ماه‌عسل» خبر داد. به‌گزارش ایسنا، مرتضی رزاق کریمی، تهیه‌کننده‌ای که پیش از این سریال «بی‌نشان» را برای تلویزیون ساخته بود، درباره اثر جدیدش گفته است: طرح سریالی را به سازمان ارائه کردیم و این روز‌ها در مرحله نگارش فیلم نامه است. وی ادامه داد: این سریال که «ماه‌عسل» نام دارد و از فضایی طنز برخوردار است، درباره زوجی است که در آستانه ازدواج هستند. رزاق کریمی درباره نویسنده این سریال بیان کرد: محمد تنابنده نگارش فیلم‌نامه این مجموعه را برعهده دارد و شاید تا یکی دو ماه دیگر که وضعیت فیلم نامه جلوتر برود، بهتر بتوان درباره جزئیات آن صحبت کرد.

توران مهرزاد درگذشت

توران مهرزاد، هنرمند پیشکسوت عرصه هنرهای نمایشی و رادیو، در نودوسه سالگی درگذشت. به‌گزارش ایسنا، پیکر توران مهرزاد روز شنبه دوم دی ماه از ساختمان ارگ تاریخی رادیو به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا(ع) تشییع می‌شود.

دست پر شبکه ۲ برای شب یلدا

ویژه برنامه شبکه ۲ تلویزیون برای بلندترین شب سال با عنوان «یلدای ایرانی» مهمان خانه‌ها می‌شود. به‌گزارش صبا، هفت مجری هم‌زمان با شب یلدا از شبکه ۲ روی آنتن می‌روند. المیرا شریفی مقدم، علیرضا استادی، مزده لوسائیان، حسین رفیعی، وحید رونقی، مصطفی امامی و مجید یحیایی مجریان ویژه دورهمی بلندترین شب سال در برنامه یلدا ی ایرانی هستند. ویژه برنامه «یلدای ایرانی» با حضور هنرمندان، خوانندگان و افراد تأثیرگذار در حوزه‌های مختلف در فضایی متناسب با این آیین ایرانی روانه آنتن می‌شود. گفت‌وگوهای جذاب مجریان با مهمانان و بخش‌های شاد و متنوع، لحظاتی شیرین و صمیمانه را در بلندترین شب سال برای مخاطبان این برنامه رقم خواهد زد. «یلدای ایرانی» که به تهیه‌کنندگی میثم دانش و امیرعلی آزادی تولید شده است، پنجشنبه سی‌ام آذرماه حوالی ساعت ۱۸ تا یک بامداد روانه آنتن شبکه ۲ سیما می‌شود.

برنامه‌های رادیو در شب یلدا

شب یلدا ی رادیو نمایش با «دورهمی — میرطاهر مظلومی»، «اولین کسرت نمایش رادیویی» برگزار می‌شود. «طاهرشو» ویژه برنامه اصلی شبکه رادیویی نمایش است که در شب یلدا با اجرای میرطاهر مظلومی در دورهمی شب چله با حضور جمعی از چهره‌های محبوب روی آنتن خواهد رفت. «آواز ارگ» نیز برنامه دیگری است که برای نخستین بار در قالب اولین کسرت نمایش رادیویی با هنرمایی قربان نجفی، بازیگر و خواننده نام‌آشنای کشورمان، شب یلدا از آنتن شبکه رادیویی نمایش پخش می‌شود. کسرت نمایش «آواز ارگ» در این شب ساعت ۱۱:۳۰ از رادیو نمایش پخش می‌شود و ساعت ۱۱ یکم دی ماه تکرار آن است. همچنین، «طاهرشو» که ویژه برنامه اصلی شب یلداست، در شب یلدا ساعت ۲۲:۳۰ از آنتن شبکه رادیویی نمایش پخش خواهد شد. رادیو صبا در آخرین شب پاییزی نیز با «یلداکار»، مخاطبانش را همراهی می‌کند. این ویژه برنامه از ساعت ۲۰ با حضور مخاطبان رادیو صبا برگزار خواهد شد.

«سیمرغ» به شبکه مستند رسید

برنامه «سیمرغ» به‌کارگردانی مسعود سلطانی، تولید جدید شبکه مستند، هم‌زمان با شب یلدا روی آنتن این شبکه می‌رود. به‌گزارش صبا، سلطانی «سیمرغ» مجموعه‌ای نوستالژیک است که با استفاده از تصاویر آرشیوی دهه ۶۰ و ۷۰ ساخته شده است. وی افزود: این مجموعه پنجاه و دو قسمتی برای پاسداشت چهره‌های ارزشمند ایران، یادآوری و معرفی آداب و رسوم و مردم شناسی کشور و همچنین به بهانه رویدادهای مختلف ملی در مناسبت‌های مختلف روی آنتن خواهد رفت. به‌گفته سلطانی، بخش مجموعه جدید شبکه مستند هم‌زمان با شب یلدا آغاز می‌شود و آداب و رسوم مردم آذربایجان و زنجان را در طولانی‌ترین شب سال مثل شاهنامه خوانی مرور خواهد کرد.

این مجموعه به تهیه‌کنندگی و کارگردانی مسعود سلطانی تولید شده و فرهاد هدایت لوگوی آن را طراحی کرده است. «سیمرغ» ۴۰ آذر ساعت ۲۲:۳۰ از شبکه مستند پخش می‌شود.